

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa K. G.
przeciwko M. D. i W. D.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 czerwca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 9 maja 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest

środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Powód złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 maja 2016 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 30 marca 2015 r., którym Sąd oddalił powództwo o zasądzenie od pozwanych kwoty 140 000 zł tytułem zwrotu wartości korzyści majątkowej w postaci nieruchomości objętych księgami wieczystymi nr (...) i nr (...), prowadzonymi przez Sąd Rejonowy w S., uzyskanej bez podstawy prawnej. Powołując się na obie podstawy określone w art. 398³ § 1 k.p.c., wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Twierdził, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do wyjaśnienia „...czy w sytuacji, kiedy pierwotnie istnieje *causae* jako podstawa prawna lub społeczna wzbogacenia to w sytuacji zmiany okoliczności faktycznych i prawnych traci ona swoją ważność i skuteczność (...)”. Poza tym skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ - pomimo konfliktu istniejącego między stronami - skarżący nadal uprawia sporne działki gruntu i czuje się „...pokrzywdzony i rozżalony postępowaniem w niniejszej sprawie i niekorzystnym dla niego rozstrzygnięciem (...)”. Zdaniem skarżącego, w sprawie należałoby rozważyć czy art. 5 k.c. może stanowić samodzielną podstawę dochodzonego roszczenia.

Analiza wywodów zawartych w skardze kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie przytoczył przekonujących argumentów świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie wskazanych przez niego przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., trzeba przypomnieć, że w przepisie tym chodzi o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie jest potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy. Skarżący wnosząc

o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom, sformułowane przez niego zagadnienie prawne sprowadza się bowiem wyłącznie do postawienia pytania, które *notabene* w swej treści zawiera założenia nieadekwatne do stanu faktycznego sprawy. Uszło uwagi skarżącego, że - zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. - podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, w związku z czym zarówno podniesiony przez niego zarzut naruszenia art. 233 k.p.c., jak i jego wywody zmierzające do podważenia oceny dowodów i prawidłowości ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku nie mogą odnieść zamierzonego skutku. W tej sytuacji postawione pytanie świadczy jedynie o tym, że skarżącemu chodzi o poddanie zaskarżonego wyroku kontroli kasacyjnej, a nie o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości i mającego istotne znaczenie dla praktyki sądowej.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Nie może powtarzać uzasadnienia podstaw kasacyjnych; powinien wykazać, że zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* oraz że każdy prawnik bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe.

Skarżący nie przytoczył argumentów świadczących o tak rozumianej oczywistości. Odwołał się jedynie do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, a w swoich wywodach, mających świadczyć o oczywistej zasadności złożonej skargi kasacyjnej, pominął ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę zaskarżonego wyroku, według których sporne nieruchomości przypadły pozwanym w wyniku rodzinnego porozumienia. Trzeba podkreślić, że - zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. - w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Uszło uwagi skarżącego, że zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie wyklucza się możliwość konstruowania roszczeń z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia wewnątrz umownych stosunków zobowiązaniowych (zob. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 1995 r., III CZP 46/95, OSNC 1995, nr 7-8, poz. 114, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 1969 r. II CR 530/68, OSNCP 1969, nr 12, poz. 224, z dnia 4 listopada 1980 r., II CR 394/80, OSNCP 1981, nr 7, poz. 134, z dnia 12 marca 1998 r., I CKN 522/97, OSNC 1998, nr 176, z dnia 24 lutego 1999 r., III CKN 179/98, nie publ. i z dnia 24 lutego 2005 r., III CK 454/04, nie publ.).

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.